

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย การศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร จังหวัดสงขลา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอ ตามลำดับดังนี้

1. สภาพทั่วไปของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร
2. ลักษณะทางสังคมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร
3. ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร
4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์
5. ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข

1. สภาพทั่วไปของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร

1.1 สภาพทั่วไปของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 112 คน สามารถเก็บได้เพียง 95 คน คิดเป็นร้อยละ 84.8 รายละเอียด ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

ปัจจัยพื้นฐานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	11	11.6
31-40 ปี	16	16.8
41-50 ปี	30	31.6
51-60 ปี	24	25.3
61 ปีขึ้นไป	14	14.7
อายุเฉลี่ย 46.95 ปี สูงสุด 82 ปี ต่ำสุด 20 ปี		

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ปัจจัยพื้นฐานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เข้ารับการศึกษ	3	3.2
ประถมศึกษา	42	44.2
มัธยมศึกษา	21	21.1
อนุปริญญา	12	12.6
ปริญญาตรี	17	17.9
สถานภาพสมรส		
โสด	26	27.4
สมรส	60	63.2
หม้าย/หย่าร้าง	9	9.5
ขนาดของครอบครัว มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
1-2 คน	4	4.2
3-4 คน	48	50.5
5-6 คน	39	41.1
7 คนขึ้นไป	4	4.2
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.37 คน สูงสุด 9 คน ต่ำสุด 1 คน		
อาชีพหลักของครอบครัว		
ทำนา	7	7.4
ทำสวน	62	65.3
ค้าขาย	3	3.2
รับจ้าง	20	21.1
มีเงินเดือนประจำ	3	3.2
การนับถือศาสนา		
พุทธ	66	69.5
คริสต์	9	9.5
อิสลาม	20	21.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ปัจจัยพื้นฐานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ของครอบครัว เฉลี่ยต่อเดือน		
ไม่เกิน 5,000 บาท	31	32.6
5,001-7,500 บาท	23	24.2
7,501-10,000 บาท	30	31.6
10,001-12,500	4	4.2
12,501 ขึ้นไป	7	7.4
รายได้เฉลี่ย 7,583.16 บาท สูงสุด 30,000 บาท ต่ำสุด 1,500 บาท		

จากตารางที่ 4.1 พบว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชนจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนสรุปได้ดังนี้

อายุ สมาชิกวิสาหกิจชุมชน มีอายุ 41- 50 ปีมากที่สุด ร้อยละ 31.6 รองลงมา อายุ 51-60 ปี ร้อยละ 25.3 และน้อยที่สุด อายุไม่เกิน 30 ปี ร้อยละ 11.6 อายุเฉลี่ย 46.95 ปี

ระดับการศึกษา สมาชิกวิสาหกิจชุมชนส่วนมากมีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 44.2 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 21.1

สถานภาพการสมรส สมาชิกวิสาหกิจชุมชน เกือบทั้งหมด สมรส ร้อยละ 63.2 โสด ร้อยละ 27.4 และสถานภาพหม้าย/อย่าร้าง ร้อยละ 9.5

ขนาดของครอบครัว สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ส่วนมากมีสมาชิกในครัวเรือน 3 – 4 คน ร้อยละ 50.5 รองลงมา 5-6 คน ร้อยละ 41.1 เฉลี่ย 4.37 คน

อาชีพหลักของครอบครัว สมาชิกวิสาหกิจชุมชนส่วนมากมีอาชีพทำสวน ร้อยละ 65.3 รองลงมา มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 21.1 น้อยที่สุดมีอาชีพค้าขาย และมีเงินเดือนประจำ ร้อยละ 3.2

การนับถือศาสนา สมาชิกวิสาหกิจชุมชนส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 69.5 รองลงมา นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 21.1

รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน สมาชิกวิสาหกิจชุมชน มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท มากที่สุดร้อยละ 32.6 รองลงมา มีรายได้ระหว่าง 7,501-10,000 บาท ร้อยละ 31.6 และรายได้ระหว่าง 10,001-12,500 บาท น้อยที่สุด ร้อยละ 4.2 มีรายได้เฉลี่ย 7,583.16 บาท

2. ลักษณะทางสังคมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร

ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 112 คน สามารถเก็บได้เพียง 95 คน คิดเป็นร้อยละ 84.8 รายละเอียด ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

หลักการวิสาหกิจชุมชน	มีความรู้		ไม่มีความรู้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน โดยมีสำนักงานเกษตรอำเภอ เป็น กรรมการและเลขานุการ(อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็น กรรมการและเลขานุการ)	7	7.4	88	92.6
2. วิสาหกิจชุมชน เป็นแนวคิดในการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน ด้วยการมุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ของคนในชุมชนเป็นอันดับแรก	94	98.9	1	1.1
3. วัตถุประสงค์ของวิสาหกิจชุมชน คือ ส่งเสริมการใช้ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างผลผลิตของชุมชน เพื่อสร้างรายได้และลดรายจ่ายให้ชุมชน สร้างชุมชนให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองโดยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	95	100	-	-
4. เป้าหมายของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน คือ การพึ่งตนเองของชุมชน	90	94.7	5	5.3
5. วิสาหกิจชุมชน มุ่งแสวงหากำไรเป็นหลัก (มุ่งเน้นการพึ่งตนเองของชุมชน)	66	69.5	29	30.5
6. การผลิตสินค้าของวิสาหกิจชุมชน ต้องผลิตตามความถนัดของสมาชิก (ตามคำสั่งซื้อของตลาด)	17	17.9	78	82.1

ตารางที่ 4.2 จำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

หลักการวิสาหกิจชุมชน	มีความรู้		ไม่มีความรู้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7. การยื่นคำขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน สมาชิกต้องรวมตัวกันอย่างน้อย 7 คน ซึ่งเป็นคนในครอบครัวเดียวกันก็ได้ (ต้องไม่เป็นคนในครอบครัวเดียวกัน)	46	48.4	49	51.6
8. การยื่นคำขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน จะต้องมียุโรปรับมอบอำนาจ จำนวน 2 คน	78	82.1	17	17.9
9. ประโยชน์ของการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน คือ ได้รับการรับรองตามกฎหมาย และได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ	90	94.7	5	5.3
10. สิ่งที่วัดความสำเร็จ ของ วิสาหกิจชุมชน คือ ยอดจำหน่าย จำนวนผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยี ที่ทันสมัยมาใช้ (ผลิตเองใช้เองในชุมชน ทดแทนการนำเข้า)	16	16.8	79	83.2
11. ความเป็นเครือญาติกันของคนในหมู่บ้าน ไม่ใช่ทุนของวิสาหกิจชุมชน (ความเป็นเครือญาติกันของคนในหมู่บ้านคือทุนของวิสาหกิจชุมชน)	58	61.1	37	38.9
12. ตลาดผลผลิต และผลิตภัณฑ์ ของวิสาหกิจชุมชนที่สำคัญที่สุด คือ ห้างสรรพสินค้า (ตลาดในชุมชน)	74	77.9	21	22.1
13. วิสาหกิจชุมชน เน้นการผลิตเองใช้เอง ทดแทนการนำเข้า เป็นการทำให้รายได้เพิ่มขึ้น	87	91.6	8	8.4
14. เหตุผลที่ต้องมีวิสาหกิจชุมชน เพราะที่ผ่านมา การสนับสนุนของภาครัฐไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของชุมชน	81	85.3	14	14.7
15. การกำหนดโครงสร้างการบริหารวิสาหกิจชุมชน ควรแบ่งหน้าที่รับผิดชอบตามลักษณะของกิจกรรม และสภาพของปัญหา	86	90.5	9	9.5

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน ในหัวข้อต่าง ๆ จากคำถามวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน จำนวน 15 ข้อ คำถามที่สมาชิกวิสาหกิจชุมชนทั้งหมดมีระดับความรู้มากที่สุด 3 อันดับ คือ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของวิสาหกิจชุมชน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดในการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน คิดเป็นร้อยละ 98.9 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน และประโยชน์ของการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน คือ ได้รับการรับรองตามกฎหมาย และได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 94.7 ส่วนหลักการที่สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีระดับความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด คือ ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน คิดเป็นร้อยละ 7.4

ตารางที่ 4.3 ภาพรวมจำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจในหลักการวิสาหกิจชุมชนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

ระดับความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	22	23.2
ปานกลาง	52	54.7
มาก	21	22.1

ความรู้เฉลี่ย 10.37 คะแนน ค่า SD 1.47 คะแนน น้อยที่สุด 7 คะแนน มากที่สุด 14 คะแนน

จากตารางที่ 4.3 พบว่า เมื่อแบ่งระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน ออกเป็น 3 ระดับ ส่วนมากสมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง (ระดับคะแนน 9.34 – 11.66 คะแนน) ร้อยละ 54.7 โดยภาพรวมสมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีความรู้เฉลี่ย 10.37 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.47 คะแนน น้อยที่สุด 7 คะแนน มากที่สุด 14 คะแนน

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน จำแนกตามประเภทสื่อ

ประเภทของสื่อ	\bar{X}	SD	ระดับการได้รับข่าวสาร
1. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	2.47	0.806	ปานกลาง
1.1 วิทยู	2.44	0.997	ปานกลาง
1.2 โทรทัศน์	3.16	1.065	ปานกลาง
1.3 หอกระจายข่าว	2.64	+1.193	ปานกลาง
1.4 อินเทอร์เน็ต	1.63	1.212	น้อย
2. สื่อสิ่งพิมพ์	2.51	0.697	ปานกลาง
2.1 หนังสือพิมพ์	2.56	1.191	ปานกลาง
2.2 แผ่นพับ	2.26	0.878	น้อย
2.3 หนังสือ/วารสาร	2.41	1.047	ปานกลาง
2.4 โปสเตอร์	2.68	0.970	ปานกลาง
2.5 ป้ายประชาสัมพันธ์	2.64	0.988	ปานกลาง
3. สื่อบุคคล	3.23	0.787	ปานกลาง
3.1 อบต.	2.78	1.222	ปานกลาง
3.2 ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน	3.26	1.187	ปานกลาง
3.3 สมาชิกวิสาหกิจชุมชน	3.72	2.056	มาก
3.4 เจ้าหน้าที่เกษตร	3.98	0.699	มาก
3.5 เจ้าหน้าที่ส่วนราชการอื่น	2.43	0.941	ปานกลาง
4. สื่ออื่นๆ	3.19	0.876	ปานกลาง
4.1 การอบรม/สัมมนา	3.31	0.946	ปานกลาง
4.2 การดูงาน	3.07	1.013	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชนได้รับข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน จากสื่อประเภทต่าง ๆ คือ

1) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สมาชิกได้รับข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.47 โดยได้รับข่าวสารในระดับปานกลาง จากโทรทัศน์ หอกระจายข่าว และจากวิทยุ ค่าเฉลี่ย 3.16 , 2.14 และ 2.44 ได้รับข่าวสารในระดับน้อยจากสื่ออินเทอร์เน็ต ค่าเฉลี่ย 1.63

2) สื่อสิ่งพิมพ์ สมาชิกได้รับข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน จากสื่อสิ่งพิมพ์ อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.51 โดยได้รับข่าวสารในระดับปานกลาง จากโปสเตอร์ ป้ายประชาสัมพันธ์ หนังสือพิมพ์ และหนังสือ/วารสาร ค่าเฉลี่ย 2.68 , 2.64 , 2.56 และ 2.41 ได้รับข่าวสารในระดับแผ่นพับ ค่าเฉลี่ย 2.26

3) สื่อบุคคล สมาชิกได้รับข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.23 โดยได้รับข่าวสารในระดับมาก จากเจ้าหน้าที่เกษตร และสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ค่าเฉลี่ย 3.98 และ 3.72 ได้รับข่าวสารในระดับปานกลาง จากผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล และเจ้าหน้าที่ส่วนราชการอื่น ค่าเฉลี่ย 3.26 , 2.78 และ 2.43

4) สื่ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.19 ได้รับข่าวสารในระดับปานกลาง จากการอบรม/สัมมนา และการดูงาน ค่าเฉลี่ย 3.31 และ 3.07

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน เป็นรายชื่อของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากสื่อบุคคล คือ เจ้าหน้าที่เกษตรสูงสุด ค่าเฉลี่ย 3.98 รองลงมาได้แก่ การรับข่าวสารจากสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ค่าเฉลี่ย 3.72 และการอบรม ค่าเฉลี่ย 3.31 ส่วนอันดับสุดท้ายของการได้รับข่าวสารคือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นอินเทอร์เน็ต ค่าเฉลี่ย 1.63

ตารางที่ 4.5 ภาพรวมค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามระดับการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน จากสื่อประเภทต่าง ๆ ของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

ประเภทสื่อ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการรับข่าวสาร
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	2.47	0.806	ปานกลาง
สื่อสิ่งพิมพ์	2.51	0.697	ปานกลาง
สื่อบุคคล	3.23	0.787	ปานกลาง
สื่อการอบรม ดูงาน	3.19	0.876	ปานกลาง
ภาพรวม	2.85	0.602	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ภาพรวมเมื่อแบ่งระดับการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน ออกเป็น 3 ระดับ สมาชิกวิสาหกิจชุมชน มีระดับการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนจากสื่อทั้ง 4 สื่อ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.85 เมื่อพิจารณาเป็นรายสื่อ พบว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชน มีระดับการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนในระดับปานกลางจาก 4 สื่อ ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อการอบรม ดูงาน สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ค่าเฉลี่ย 3.23 , 3.19 , 2.51 และ 2.47 ตามลำดับ

3. ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

เป็นข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถาม ตอนที่ 4 จำนวน 112 คน สามารถเก็บได้เพียง 95 คน คิดเป็นร้อยละ 84.8 รายละเอียด ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน จำแนกตามขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนการมีส่วนร่วม	\bar{X}	SD	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน	3.47	1.04	ปานกลาง
1.1 รวบรวม นำเสนอข้อมูลด้านต่าง ๆ ของวิสาหกิจชุมชนต่อที่ประชุม	3.03	0.869	ปานกลาง
1.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	3.16	0.879	ปานกลาง
1.3 เเสาะหาวิธีการ เคล็ดลัดการแปรรูปอาหารที่มีอยู่ในชุมชน	3.25	0.922	ปานกลาง
1.4 ศึกษาความต้องการผลิตภัณฑ์ของตลาด	3.05	0.949	ปานกลาง
1.5 ศึกษาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.05	0.949	ปานกลาง
2. การจัดทำแผนปฏิบัติงาน	3.38	0.634	ปานกลาง
2.1 ประชุม อภิปราย แสดงความคิดเห็น เสนอแนวทาง ในการดำเนินงาน	3.09	0.864	ปานกลาง
2.2 ตัดสินใจการกำหนด เลือกแนวทาง การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน	3.17	0.930	ปานกลาง
2.3 จัดทำแผนการดำเนินงาน	3.23	0.893	ปานกลาง
2.4 จัดทำแผนการจำหน่าย	3.59	1.067	ปานกลาง
2.5 กำหนดโครงสร้าง การบริหารองค์กร และการแบ่งหน้าที่	3.13	1.024	ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน
จำแนกตามขั้นตอนการดำเนินงาน (ต่อ)

ขั้นตอนการมีส่วนร่วม	\bar{X}	SD	ระดับการมีส่วนร่วม
3. การดำเนินงานตามแผน	3.59	5.22	ปานกลาง
3.1 ร่วมกิจกรรมการผลิต	3.44	0.942	ปานกลาง
3.2 ปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ	3.59	1.026	ปานกลาง
3.3 ประสานงานกับบุคคล หรือหน่วยงานภายนอก	3.15	0.838	ปานกลาง
3.4 ปฏิบัติงานการผลิตสินค้าตามขั้นตอนรายละเอียด ตามที่ได้ตกลงกันได้	3.49	0.966	ปานกลาง
3.5 ช่วยแก้ปัญหาในขณะปฏิบัติกิจกรรม	3.21	0.811	ปานกลาง
4. การติดตามประเมินผล	3.52	0.548	ปานกลาง
4.1 ติดตามประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมตลอดเวลา	3.08	0.834	ปานกลาง
4.2 แสดงความคิดเห็นตรงไปตรงมาในการประเมินผล	3.21	0.849	ปานกลาง
4.3 ประเมินผลการปฏิบัติงานตามความเป็นจริง	3.47	0.966	ปานกลาง
4.4 รับผิดชอบต่อผลการประเมิน	3.36	0.922	ปานกลาง
4.5 นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	3.32	0.948	ปานกลาง
ภาพรวม	3.46	0.453	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในด้านการศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เฉลี่ย 3.47 โดยมีส่วนร่วมระดับปานกลางในทุกกิจกรรม คือ การเสาะหาวิธีการเคล็ดลับการแปรรูปอาหารที่มีอยู่ในชุมชน ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ศึกษาความต้องการผลิตภัณฑ์ของตลาด ศึกษาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น และรวบรวมนำเสนอข้อมูลด้านต่าง ๆ ของวิสาหกิจชุมชนต่อที่ประชุม ค่าเฉลี่ย 3.25, 3.16, 3.05, 3.05 และ 3.03 ตามลำดับ

2) การมีส่วนร่วมในด้านการจัดทำแผนปฏิบัติงาน สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.38 โดยมีส่วนร่วมระดับปานกลาง ในทุกกิจกรรม คือ จัดทำแผนการจำหน่าย การจัดทำแผนการดำเนินงาน ตัดสินใจการกำหนด เลือกแนวทาง การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน กำหนดโครงสร้างการบริหารองค์กร และการประชุม อภิปราย แสดงความคิดเห็น เสนอแนวทางในการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ย 3.59 , 3.23 , 3.17 , 3.13 และ 3.09 ตามลำดับ

3) การมีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงานตามแผน สมาชิกวิสาหกิจชุมชน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.59 โดยมีส่วนร่วมระดับปานกลางในทุกกิจกรรม คือ ปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ ปฏิบัติงานการผลิตสินค้าตามขั้นตอนรายละเอียดตามที่ได้ตกลงกันไว้ ร่วมกิจกรรมการผลิต ช่วยแก้ปัญหาในขณะปฏิบัติงาน ประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก ค่าเฉลี่ย 3.59 , 3.49 , 3.44 , 3.21 และ 3.15 ตามลำดับ

4) การมีส่วนร่วมในด้านการติดตามประเมินผล สมาชิกวิสาหกิจชุมชน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.52 โดยมีส่วนร่วมระดับปานกลาง ในทุกกิจกรรม คือ ประเมินผล การปฏิบัติงานตามความเป็นจริง รับผิดชอบต่อผลการประเมิน นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น แสดงความคิดเห็นตรงไปตรงมาในการประเมินผล และติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานกิจกรรมตลอดเวลา ค่าเฉลี่ย 3.47 , 3.36 , 3.32 , 3.21 และ 3.08 ตามลำดับ

สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วมรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ จัดทำแผนการจำหน่าย และปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ ค่าเฉลี่ย 3.59 รองลงมาปฏิบัติงานการผลิตสินค้าตามขั้นตอนรายละเอียดตามที่ได้ตกลงกันไว้ ค่าเฉลี่ย 3.49 และชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ค่าเฉลี่ย 3.03

ตารางที่ 4.7 ภาพรวมค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามขั้นตอนการมีส่วนร่วมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร

ขั้นตอนการมีส่วนร่วม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการมีส่วนร่วม
การศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน	3.34	0.478	ปานกลาง
การจัดทำแผนปฏิบัติงาน	3.38	0.634	ปานกลาง
การดำเนินงานตามแผน	3.59	0.522	ปานกลาง
การติดตามประเมินผล	3.52	0.548	ปานกลาง
ภาพรวม	3.46	0.453	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร ในขั้นตอนการดำเนินงานทั้ง 4 ขั้นตอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.46 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชน มีส่วนร่วมในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่วมในการดำเนินงานตามแผน ร่วมในการติดตามประเมินผล ร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงาน และร่วมในการศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน ค่าเฉลี่ย 3.59 , 3.52 , 3.38 และ 3.34 ตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการทดสอบสมมติฐาน โดยผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ 2 ข้อ และนำเสนอตามลำดับข้อดังนี้

4.1 สมมติฐานที่ 1

ปัจจัยพื้นฐานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ขนาดของครอบครัว อาชีพหลัก การนับถือศาสนา รายได้ของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในด้านการศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน การจัดทำแผนปฏิบัติงาน การดำเนินงานตามแผน และการติดตามประเมินผล

การนำเสนอผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 เป็นการนำเสนอความสัมพันธ์ของปัจจัยพื้นฐานกับการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ตามลำดับขั้นตอนของการดำเนินงาน ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการศึกษาศักยภาพของสมาชิก วิชาหกิจชุมชน

ตารางที่ 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับระดับการมีส่วนร่วมในการศึกษาศักยภาพของวิชาหกิจชุมชน

ปัจจัยพื้นฐาน ของสมาชิกวิชาหกิจชุมชน	ระดับการมีส่วนร่วมด้านการศึกษา ศักยภาพของวิชาหกิจชุมชน			Chi-Square	Sig.
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
ระดับการศึกษา					
ต่ำกว่าอนุปริญญา	12 (19)	39 (62)	12 (19)	1.395	.498
อนุปริญญาขึ้นไป	9 (14.3)	16 (57.1)	7 (28.6)		
สถานภาพสมรส					
โสด	9 (34.6)	11 (42.3)	6 (23.1)	4.206	.122
สมรส	13 (18.8)	44 (63.8)	13 (18.8)		
อาชีพหลักของครอบครัว					
ทำนา/ทำสวน	15 (21.7)	40 (58.0)	14 (20.3)	.026	.987
ค้าขาย/รับจ้าง	6 (23.1)	15 (57.7)	5 (19.2)		
การนับถือศาสนา					
พุทธ	14 (21.2)	38 (57.6)	14 (21.2)	.241	.887
อิสลาม	7 (24.1)	17 (58.6)	5 (17.2)		

หมายเหตุ : ค่าในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วม ด้านการศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน พบว่า

ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในด้านการศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนเหมือนกันไม่ว่าจะมีการศึกษาในระดับใดก็ตาม

สถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในด้านการศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนเหมือนกันไม่ว่าจะมีสถานภาพสมรสใดก็ตาม

อาชีพหลักของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในด้านการศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนเหมือนกันไม่ว่าจะมีอาชีพหลักของครอบครัวเป็นอาชีพใดก็ตาม

การนับถือศาสนาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาศักยภาพของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในด้านการศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนเหมือนกันไม่ว่าจะนับถือศาสนาใดก็ตาม

2) การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงานของวิสาหกิจชุมชน

ตารางที่ 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

ปัจจัยพื้นฐาน ของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน	ระดับการมีส่วนร่วมด้านการจัดทำแผนปฏิบัติงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน			Chi-Square	Sig.
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
ระดับการศึกษา					
ต่ำกว่าอนุปริญญา	28 (44.4)	26 (41.3)	9 (14.3)	.542	.763
อนุปริญญาขึ้นไป	12 (37.5)	14 (43.8)	6 (18.8)		

ตารางที่ 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ปัจจัยพื้นฐาน ของ สมาชิกวิสาหกิจชุมชน	ระดับการมีส่วนร่วมด้านการจัดทำแผน ปฏิบัติงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน			Chi-Square	Sig.
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
สถานภาพสมรส					
โสด	8 (30.8)	11 (42.3)	7 (26.9)	1.072	.585
สมรส	24 (34.8)	33 (47.8)	12 (17.4)		
อาชีพหลักของครอบครัว					
ทำนา/ทำสวน	24 (34.8)	31 (44.9)	14 (20.3)	.206	.902
ค้าขาย/รับจ้าง	8 (30.8)	13 (50.0)	5 (19.2)		
การนับถือศาสนา					
พุทธ	34 (51.5)	21 (31.8)	11 (16.7)	7.962	.019*
อิสลาม	6 (20.7)	16 (55.2)	7 (24.1)		

หมายเหตุ: ค่าในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างการศึกษา กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการจัดทำแผนปฏิบัติงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน พบว่า

ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการจัดทำแผนปฏิบัติงานของวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในด้านการจัดทำแผนปฏิบัติงานของวิสาหกิจชุมชนเหมือนกันไม่ว่าจะมีการศึกษาในระดับใดก็ตาม

สถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการจัดทำแผนปฏิบัติงานของวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในด้านการจัดทำแผนปฏิบัติงานของวิสาหกิจชุมชนเหมือนกันไม่ว่าจะมีสถานภาพสมรสใดก็ตาม

อาชีพหลักของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการจัดทำแผนปฏิบัติงานของวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในด้านการจัดทำแผนปฏิบัติงานของวิสาหกิจชุมชนเหมือนกันไม่ว่าจะมีอาชีพหลักของครอบครัวเป็นอาชีพใดก็ตาม

การนับถือศาสนาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการจัดทำแผนปฏิบัติงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสมาชิกที่นับถือศาสนาพุทธส่วนมากร้อยละ 51.5 มีส่วนร่วมด้านการจัดทำแผนปฏิบัติงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในระดับมาก ในขณะที่สมาชิกที่นับถือศาสนาอิสลามส่วนมากร้อยละ 55.2 มีส่วนร่วมด้านการจัดทำแผนปฏิบัติงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในระดับปานกลาง

3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนของสมาชิก วิสาหกิจชุมชน

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

ปัจจัยพื้นฐาน ของ สมาชิกวิสาหกิจชุมชน	ระดับการมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน ตามแผนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน			Chi- Square	Sig.
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
ระดับการศึกษา					
ต่ำกว่าอนุปริญญา	18 (28.6)	33 (52.4)	12 (19.0)	1.226	.542
อนุปริญญาขึ้นไป	12 (37.5)	13 (40.6)	7 (21.9)		
สถานภาพสมรส					
โสด	7 (26.9)	13 (50.0)	6 (23.1)	.434	.805
สมรส	23 (33.3)	33 (47.8)	13 (18.8)		

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ปัจจัยพื้นฐาน ของ สมาชิกวิสาหกิจชุมชน	ระดับการมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน ตามแผนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน			Chi- Square	Sig.
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
อาชีพหลักของครอบครัว					
ทำนา/ทำสวน	22 (31.9)	33 (47.8)	14 (20.3)	.036	.982
ค้าขาย/รับจ้าง	8 (30.8)	13 (50.0)	5 (19.2)		
การนับถือศาสนา					
พุทธ	17 (25.8)	35 (53.0)	14 (21.2)	.370	.831
อิสลาม	9 (31.0)	15 (51.7)	5 (17.2)		

หมายเหตุ : ค่าในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงานตามแผนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน พบว่า

ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงานตามแผนของวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงานตามแผนของวิสาหกิจชุมชนเหมือนกันไม่ว่าจะมีการศึกษาในระดับใดก็ตาม

สถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงานตามแผนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงานตามแผนของวิสาหกิจชุมชนเหมือนกันไม่ว่าจะมีสถานภาพสมรสใดก็ตาม

อาชีพหลักของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงานตามแผนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงานตามแผนของวิสาหกิจชุมชนเหมือนกันไม่ว่าจะมีอาชีพหลักของครอบครัวเป็นอาชีพใดก็ตาม

การนับถือศาสนาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงานตามแผนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงานตามแผนของวิสาหกิจชุมชนเหมือนกันไม่ว่าจะนับถือศาสนาใดก็ตาม

4) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลของสมาชิก วิสาหกิจชุมชน

ตารางที่ 4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับระดับการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

ปัจจัยพื้นฐานของสมาชิก วิสาหกิจชุมชน	ระดับการมีส่วนร่วมด้านการติดตาม ประเมินผลของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน			Chi-Square	Sig.
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
ระดับการศึกษา					
ต่ำกว่าอนุปริญญา	20 (31.7)	23 (36.5)	20 (31.7)	2.170	.338
อนุปริญญาขึ้นไป	14 (43.8)	12 (37.5)	6 (18.8)		
สถานภาพสมรส					
โสด	11 (42.3)	10 (38.5)	5 (19.2)	1.317	.518
สมรส	23 (33.3)	25 (36.2)	21 (30.4)		
อาชีพหลักของครอบครัว					
ทำนา/ทำสวน	23 (33.3)	24 (34.8)	22 (31.9)	2.549	.273
ค้าขาย/รับจ้าง	11 (42.3)	11 (42.3)	4 (15.4)		
การนับถือศาสนา					
พุทธ	25 (37.9)	25 (37.9)	16 (24.2)	1.099	.577
อิสลาม	9 (31.0)	10 (34.5)	10 (34.5)		

หมายเหตุ : ค่าในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วม ด้านการติดตามประเมินผลของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน พบว่า

ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผลของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนของวิสาหกิจชุมชนเหมือนกันไม่ว่าจะมีการศึกษาในระดับใดก็ตาม

สถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผลของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในด้านการติดตามประเมินผลของวิสาหกิจชุมชน เหมือนกันไม่ว่าจะมีสถานภาพสมรสใดก็ตาม

อาชีพหลักของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผลของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในด้านการติดตามประเมินผลของวิสาหกิจชุมชน เหมือนกันไม่ว่าจะมีอาชีพหลักของครอบครัวเป็นอาชีพใดก็ตาม

การนับถือศาสนาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผลของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในด้านการติดตามประเมินผลของวิสาหกิจชุมชนเหมือนกันไม่ว่าจะนับถือศาสนาใดก็ตาม

5) ภาพรวมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก วิสาหกิจชุมชน

ตารางที่ 4.12 ภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

ปัจจัยพื้นฐาน ของ สมาชิกวิสาหกิจชุมชน	ระดับการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน			Chi-Square	Sig.
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
	ระดับการศึกษา				
ต่ำกว่าอนุปริญญา	21 (33.3)	22 (34.9)	20 (31.7)	.393	.822
อนุปริญญาขึ้นไป	9 (28.1)	11 (34.4)	12 (37.5)		

ตารางที่ 4.12 ภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ปัจจัยพื้นฐาน ของ สมาชิกวิสาหกิจชุมชน	ระดับการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน			Chi-Square	Sig.
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
สถานภาพสมรส					
โสด	7 (26.9)	12 (46.2)	7 (26.9)	2.075	.354
สมรส	23 (33.3)	21 (31.4)	25 (36.2)		
อาชีพหลักของครอบครัว					
ทำนา/ทำสวน	23 (33.3)	23 (33.3)	23 (33.3)	.398	.820
ค้าขาย/รับจ้าง	7 (26.9)	10 (38.5)	9 (34.6)		
การนับถือศาสนา					
พุทธ	16 (24.2)	24 (36.4)	26 (39.4)	5.942	.051
อิสลาม	14 (48.3)	9 (31)	6 (20.7)		

หมายเหตุ : ค่าในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 4.12 ภาพรวมการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน พบว่า

ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพหลักของครอบครัว การนับถือศาสนา ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในภาพรวมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สมาชิกมีส่วนร่วมในทั้ง 4 ขั้นตอน ของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนเหมือนกันไม่ว่าจะมีระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพหลักของครอบครัว หรือนับถือศาสนาใดก็ตาม

ตารางที่ 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

ปัจจัยพื้นฐานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน	การศึกษา ทัศนภาพ	การจัดทำ แผนปฏิบัติงาน	การ ดำเนินงาน ตามแผน	การติดตาม ประเมินผล	ภาพรวม
อายุ	-0.027 (.795)	0.065 (.533)	-0.243* (.018)	-0.135 (.191)	0.188 (.069)
ขนาดของครอบครัว	-0.072 (.490)	-0.110 (.287)	-0.042 (.683)	-0.071 (.492)	0.038 (.718)
รายได้ของครอบครัว	-0.236* (.022)	-0.031 (.765)	-0.038 (.716)	-0.009 (.930)	-0.009 (.929)

หมายเหตุ ค่าในวงเล็บหมายถึงค่า Sig

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน พบว่า อายุ และรายได้ของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร จังหวัดสงขลา โดย

อายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงลบ ซึ่งหมายความว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่มีอายุมาก จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนของวิสาหกิจชุมชนต่ำ

รายได้ของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการศึกษาทัศนภาพของวิสาหกิจชุมชน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงลบ ซึ่งหมายความว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่มีรายได้ของครอบครัวสูง จะมีส่วนร่วมในการศึกษาทัศนภาพของวิสาหกิจชุมชนต่ำ

4.2 สมมติฐาน 2

ปัจจัยทางสังคมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในหลักการวิสาหกิจชุมชน การรับข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในด้านการศึกษาทัศนภาพของวิสาหกิจชุมชน การจัดทำแผนปฏิบัติงาน การดำเนินงานตามแผน และการติดตามประเมินผล

การนำเสนอผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 เป็นการนำเสนอความสัมพันธ์ของปัจจัยทางสังคมกับการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ตามลำดับขั้นตอนของการดำเนินงาน ดังนี้

ตารางที่ 4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคม กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

ปัจจัยทางสังคมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน	การศึกษา ศักยภาพ	การจัดทำ แผนปฏิบัติ งาน	การ ดำเนินงาน ตามแผน	การติดตาม ประเมินผล	ภาพรวม
การรับข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน					
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	0.153 (.139)	-0.056 (.588)	-0.106 (.307)	0.079 (.447)	0.019 (.853)
สื่อสิ่งพิมพ์	0.088 (.394)	-0.258* (.011)	-0.035 (.736)	0.129 (.231)	0.173 (.093)
สื่อบุคคล	0.003 (.979)	-0.195 (.058)	-0.035 (.739)	0.074 (.478)	0.164 (.112)
การอบรม ดูงาน	0.105 (.312)	0.209* (.042)	-0.085 (.412)	0.214* (.037)	0.185 (.072)
ความรู้ความเข้าใจใน หลักการวิสาหกิจชุมชน	-0.086 (.409)	0.092 (.376)	0.214* (.037)	0.146 (.158)	-0.047 (.652)

หมายเหตุ ค่าในวงเล็บหมายถึงค่า Sig

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน พบว่า การรับข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในหลักการของวิสาหกิจชุมชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร จังหวัดสงขลา โดย

การรับข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน จากสื่อสิ่งพิมพ์ และการอบรม ดูงานมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน โดยที่การรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงาน ของวิสาหกิจชุมชน อย่างมีนัยสำคัญ

ที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงลบ ซึ่งหมายความว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ที่รับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์สูง จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงานของวิสาหกิจชุมชนต่ำ การรับข่าวสารจากการอบรม คูณาน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงาน และการติดตามประเมินผลของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก ซึ่งหมายความว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ที่มีการอบรม คูณานมาก จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงาน และการติดตามประเมินผลของวิสาหกิจชุมชนสูงตามไปด้วย

ความรู้ความเข้าใจในหลักการวิสาหกิจชุมชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก ซึ่งหมายความว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการวิสาหกิจชุมชนมากจะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผน ของวิสาหกิจชุมชนสูงตามไปด้วย

ตารางที่ 4.15 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยพื้นฐานและสังคม	การศึกษา ศักยภาพ	การจัดทำ แผนปฏิบัติ งาน	การ ดำเนินงาน ตามแผน	การติดตาม ประเมินผล	ภาพรวม
ปัจจัยพื้นฐาน					
อายุ	-	-	✓	-	-
ขนาดของครอบครัว	-	-	-	-	-
รายได้	✓	-	-	-	-
ระดับการศึกษา	-	-	-	-	-
สถานภาพสมรส	-	-	-	-	-
อาชีพ	-	-	-	-	-
ศาสนา	-	✓	-	-	-
ปัจจัยทางสังคม					
การรับข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน					
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	-	-	-	-	-
สื่อสิ่งพิมพ์	-	✓	-	-	-
สื่อบุคคล	-	-	-	-	-
การอบรม คูณาน	-	✓	-	✓	-
ความรู้ความเข้าใจใน	-	-	✓	-	-
หลักการวิสาหกิจชุมชน					

- หมายเหตุ ✓ หมายถึง ขอมรับว่ามีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 4.15 การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานและปัจจัยทางสังคม กับการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน สรุปได้ว่า มีเพียงปัจจัยด้านอายุ รายได้ การนับถือศาสนา การรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อการอบรมดูงาน และความรู้ความเข้าใจในหลักการวิสาหกิจชุมชนเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

5. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ด้วยแบบสัมภาษณ์ผู้นำวิสาหกิจชุมชน และแบบสอบถามปลายเปิด ตอนที่ 5 ในประเด็นปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร ใน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ร่วมศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน ร่วมการจัดทำแผนปฏิบัติงาน ร่วมการดำเนินงานตามแผน และร่วมติดตามประเมินผล ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นปัญหาไว้ในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร

ปัญหา อุปสรรค	สาเหตุ	ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข
1. ชั้นการศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน		
1.1 ไม่เห็นความสำคัญ	- สมาชิกคิดว่าไม่จำเป็น ต้องจัดทำ	- ให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐทำ ความเข้าใจ ให้สมาชิกเห็น ความสำคัญของการศึกษาศักยภาพ วิสาหกิจชุมชน

ตารางที่ 4.16 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร (ต่อ)

ปัญหา อุปสรรค	สาเหตุ	ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข
1.2 ขาดความรู้ทักษะในการศึกษาศักยภาพ	- ไม่มีความรู้ - ไม่ได้รับข้อมูลการศึกษา	- อบรมให้ความรู้ในการศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนแก่สมาชิก
1.3 วิเคราะห์ข้อมูลไม่เป็น	- ไม่มีความรู้	- อบรมให้ความรู้ในการศึกษาข้อมูลแก่สมาชิก - ให้คนที่มีความรู้วิเคราะห์ให้
1.4 ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น	- เกรงใจผู้นำ	- นำข้อมูลศักยภาพและความต้องการของตลาดไปปรึกษาสมาชิกเพื่อร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติงาน
2. ขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติงาน		
2.1 ขาดความรู้ในการจัดทำแผนปฏิบัติงานที่ถูกต้อง	- ไม่ได้รับการศึกษาด้านการจัดทำแผนปฏิบัติงาน	- อบรมให้ความรู้ในการจัดทำแผนปฏิบัติงาน
2.2 มีเวลาร่วมน้อย	- มีภารกิจในครอบครัวมาก ต้องปฏิบัติภารกิจในของครอบครัวก่อน	- เปลี่ยนแปลงเวลาการจัดทำแผนให้ตรงกับเวลาที่สมาชิกว่าง
2.3 ไม่มีการประชุมจัดทำแผน	- ให้ผู้นำเป็นผู้คิดกำหนดแผนปฏิบัติงาน	- ควรมีกฎเกณฑ์ว่าแผนงานต้องผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุม
2.4 ขาดข้อมูลที่ชัดเจน	- สมาชิกคิดว่าตนเองทราบข้อมูลศักยภาพวิสาหกิจชุมชนอยู่แล้ว	- ให้สมาชิกที่อายุน้อย อ่านเขียนคล่องเป็นผู้จัดทำข้อมูล
2.5 ไม่มีแผนเป็นลายลักษณ์อักษร	- ใช้วิธีการจำแทนการเขียน	- ให้สมาชิกที่อ่านเขียนคล่อง เป็นผู้จัดบันทึกแผนปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.16 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร (ต่อ)

ปัญหา อุปสรรค	สาเหตุ	ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข
3. ขั้นการดำเนินงานตามแผน		
3.1 สมาชิกมาปฏิบัติงานไม่ตรงเวลา	- มีภารกิจในครอบครัวมาก ต้องปฏิบัติภารกิจในครอบครัวก่อน	- เปลี่ยนแปลงเวลาการปฏิบัติงานให้ตรงกับเวลาที่สมาชิกว่าง - สมาชิกควรมีความเสียสละ
3.2 ไม่สามารถปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ได้	- การผลิตสินค้าขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาด - ขาดวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต	- ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับสมาชิก - จัดให้มีการศึกษาดูงานวิสาหกิจที่ประสบความสำเร็จ - แผนต้องยืดหยุ่นให้สามารถปฏิบัติตามได้ - มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนในการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์
3.3 ไม่ทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน	- การสื่อสารระหว่างสมาชิกกับวิสาหกิจชุมชนขาดประสิทธิภาพ	- ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับสมาชิก
3.4 กิจกรรมกลุ่มใช้เวลาสั้น	- มีภารกิจต้องไปรับลูกหลังเลิกเรียน	- เปลี่ยนแปลงเวลาการปฏิบัติงานให้ตรงกับเวลาที่สมาชิกว่าง
4. ขั้นติดตามประเมินผล		
4.1 ไม่มีความรู้ในการประเมินผลให้สมาชิกทราบ	- คิดว่าเป็นหน้าที่ของผู้นำ	- ต้องกำหนดแผน ขั้นตอน วันเวลา วิธีการปฏิบัติให้ชัดเจนก่อนจึงจะประเมินผลได้ - ควรอยู่ในรูปคณะทำงาน
4.2 ไม่นำข้อเสนอมาปรับปรุงการปฏิบัติงาน	- ไม่เห็นความสำคัญของการใช้ข้อเสนอไปปรับปรุงงาน	- นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงงาน

จากตารางที่ 4.16 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร จังหวัดสงขลา ใน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน ขั้นการจัดทำแผนปฏิบัติงาน ขั้นการดำเนินงานตามแผน ขั้นการติดตามประเมินผล มีรายละเอียดดังนี้

1) ขั้นตอนการศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนมีปัญหา คือ สมาชิกเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลของวิสาหกิจชุมชน เพราะสมาชิกทราบข้อมูลอยู่แล้ว และสมาชิกก็ไม่มีความรู้ ทักษะในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน

สำหรับข้อเสนอแนะ ขั้นตอนการศึกษาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน สมาชิกมีข้อเสนอแนะคือ ควรให้เจ้าหน้าที่ทำความเข้าใจ ให้สมาชิกเห็นความสำคัญของการศึกษาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาข้อมูลของวิสาหกิจชุมชนแก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งฝึกทักษะในการออกแบบเครื่องมือจัดเก็บ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การนำข้อมูลไปใช้ ให้สมาชิกสามารถดำเนินการเองได้ ควรมีสมาชิกผู้รับผิดชอบด้านข้อมูลของวิสาหกิจชุมชนที่ชัดเจนซึ่งอาจจะเป็นบุคคลที่สามารถ จดบันทึกได้รวดเร็ว และควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องนำมาใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาของวิสาหกิจชุมชน

2) ขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติงาน มีปัญหา คือ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีเวลาน้อยในการร่วมกิจกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติงาน ของวิสาหกิจชุมชน ไม่ได้จัดประชุมการจัดทำแผน ขาดข้อมูลที่ชัดเจนในการจัดทำแผนปฏิบัติงาน ขึ้นอยู่กับข้อมูลความต้องการของตลาด สมาชิกผู้เข้าร่วมขาดความรู้ในการจัดทำแผน และวิสาหกิจชุมชนไม่มีแผนการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร

สำหรับข้อเสนอแนะในขั้นตอนการจัดทำแผนการปฏิบัติงาน สมาชิกวิสาหกิจชุมชนให้ข้อเสนอแนะ คือ ควรมีกฎเกณฑ์ว่าแผนปฏิบัติงานต้องผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุม ควรมีการสื่อสารกับสมาชิกที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ได้รู้ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนและข้อมูลการนัดประชุมหรือในเรื่องต่าง ๆ ควรให้ความรู้ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงาน

3) ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผน มีปัญหา คือ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมาปฏิบัติงานไม่ตรงเวลาที่นัดหมาย ไม่สามารถปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ได้ ไม่ทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน และกิจกรรมกลุ่มใช้เวลานาน

สำหรับข้อเสนอแนะในขั้นตอนการดำเนินงานตามแผน สมาชิกมีข้อเสนอแนะ คือ การเปลี่ยนแปลงเวลาการปฏิบัติงานให้ตรงกับเวลาที่สมาชิกว่าง ให้สมาชิกวิสาหกิจชุมชนทุกคนมีความเสียสละ ด้านการปฏิบัติงานตามแผนไม่ได้และไม่ทราบข้อมูลข่าวสาร ด้วยการใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับสมาชิกจัดให้มีการศึกษาดูงานวิสาหกิจที่ประสบความสำเร็จ แผนต้องยืดหยุ่นให้สามารถปฏิบัติตามได้ และมีการเปลี่ยนแปลงเวลาการปฏิบัติงานให้ตรงกับเวลาที่สมาชิกว่าง

4) ขั้นตอนการติดตามประเมินผล มีปัญหา คือ สมาชิกไม่มีความรู้ ไม่เข้าใจเรื่องการประเมินผลไม่ได้ นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงาน

สำหรับข้อเสนอแนะในขั้นตอนการติดตามประเมินผล สมาชิกให้ข้อเสนอแนะ คือ ควรกำหนดแผนการปฏิบัติงาน ขั้นตอน วัน เวลา วิธีการปฏิบัติให้ชัดเจนก่อนจึงจะประเมินผลได้ การประเมินผลควรอยู่รูปของคณะทำงาน ให้มีการประเมินผลปีละครั้ง และนำข้อบกพร่องจากผลการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินงาน

